

אבל הנרות לעולם

"דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאִמְרָתְךָ אֵלָיו בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה וְאִירוּ עֲשֶׂבֶת הַנְּרוֹת" (במדבר ח ב)¹

מנורת בית הכנסת במעון (משוחזר), המאה ה-6 לספירה

במדבר רבה פרשה טו סימנים ו, ח

דבר אחר: "בהעלותך את הנרות". זהו שאמר הכתוב: "גַּם חֶשֶׁךְ לֹא יִחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלַיְלָה כִּיֹּם יֵאִיר כְּחֹשֶׁקְךָ כְּאוֹרָה" (תהלים קלט יב), ולנו אתה אומר: "בהעלותך את הנרות"? למה הדבר דומה? למלך שהיה לו אוהב. אמר לו המלך: תדע שאצלך אני סועד, אלא לך התקן לי.² הלך אוהבו והתקין מטה של הדיוט, מנורה של הדיוט ושולחן של הדיוט. כיון שבא המלך, באו עמו שמשין, סְנַקְלָטִים מכאן ומכאן, מנורות של זהב סיבבו לפניו. כיון שראה אוהבו את כל הכבוד הזה, התבייש והטמין כל מה שהתקין לו שהיה הכל מן ההדיוטות. אמר לו המלך: לא אמרתי לך שאצלך אני סועד? למה לא התקנת לי כלום? אמר לו אוהבו: אדוני המלך, ראיתי את כל הכבוד הזה שבא עמך

ונתביישתי והטמנתי כל מה שהתקנתי לך, שהיו כלי הדיוטות. אמר לו המלך: חייך שאני פוסל את כל כלי שהבאתי עמי ובשביל אהבתך איני משתמש אלא בשלך.³

כיון שעשו, באה שכינה. מה כתיב שם? "ולא יכול משה לבא אל אוהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד ה' מלא את המשכן" (שמות מ לה). מיד קרא למשה: "ויקרא אל משה" (ויקרא א א) וכתוב: "ובבוא משה אל אוהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו" (במדבר ז פט, סוף פרשת נשא). מה דיבר אליו? "בהעלותך את הנרות".⁴

... ואהרן לא הקריב עם הנשיאים. והיה אומר: אוי לי שמא בשבילי אין הקב"ה מקבל שבטו של לוי? אמר לו הקב"ה למשה: לך אמור לו לאהרן: אל תתירא, לגדולה מזו אתה מתוקן! לך נאמר: "בהעלותך את הנרות" - הקורבנות, כל זמן שבית המקדש קיים הם נוהגים. אבל הנרות לעולם - "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". וכל הברכות שנתתי לך לברך את בני אינן בטלין לעולם.⁵

שבת שלום

מחלקי המים

¹ "פרשה קטנה" זו של מצוות העלאת הנרות, משולשת היא במקרא: כאן, בפרשת תצוה שמות כו ו, ובפרשת אמור, ויקרא ראש פרק כד, מיד לאחר פרשת המועדות.

² הכין לי את כל צורכי הסעודה. וה"מיטה" שבהמשך היא לישיבה כמנהג הרומאים, לא לשינה. במשל, המלך בא רק לסעוד ואילו בנמשל מדובר גם במשכן ושכינה שלנים ושוכנים בתוך עם ישראל.

³ "את כל מה שהבאתי עמי" - כלי הזהב שבהם מנפנים מקורבי המלך אינם שלהם אלא של המלך. המלך נכסף למשהו חדש שיש בו עשייה, גם אם של הדיוט. מדרשים רבים אחרים דורשים, בפרט במעשה המנורה, את הפסוק באיוב יד טו: "תקרא ואנכי אענך, למעשה ידך תכסוף".

⁴ הדרשן מפנה את תשומת לבנו להקבלה שבין סיום ספר שמות ותחילת ספר ויקרא ובין סיום פרשת נשא ותחילת פרשתנו. בסוף ספר שמות, סוף פרשת פקודי, הענן מכסה את המשכן ומונע ממשה להיכנס. אבל מיד אחריו, בתחילת ספר ויקרא: "ויקרא אל משה". בדומה לך, בסוף פרשת נשא משה בא ושומע את הקול מדבר אליו. מה הוא מדבר אליו? - את הדברים שבתחילת פרשתנו: הציווי על הנרות. הכוסף למעשה בשר ודם, הקריאה לאוהב שלא יתבייש בכליו הפשוטים.

⁵ "הברכות" - זה ברכת כהנים שנוהגת גם אחרי חורבן הבית. והנרות - אלה הנרות שבבית הכנסת ובבית בשבת.